

Előfizetési árak:
 Égőz évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSSETT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 hogy az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSSETT, Mária-utca 1-35 szám
I. EMELET
 hogy a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adtnak
 —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek től

Zsebtükör.

Pécs, 1895. június 21.

(*) Társadalmi viszonyaink egyik tapasztalt megfigyelője mondotta egy szűkebb társaságban, — persze bor mellett — hogy Pécs a divat városa, csak hogy az uraságoktól levett divaté, mint minden fejlődni akaró város, a hol egy-egy tetszetősebb eszmét ideig-óráig fölkapnak, rágódnak rajta addig, míg valami újabb nem kerül, a melylyel aztán épp úgy körülfutják a kávéházakat, söröző, borozó helyeket, mint az előzővel, mely éltető eleme volt a társaságoknak, a kicsikének játékszere és a jó öreg uraknak, alvásra hajló kibiceknek altató szere.

E mellett aztán olyanok vagyunk, mint egy sima tükörlapra bocsátott higanycsepp, mely száz meg száz apró golyócskákra oszlik, hiányozván itt is, mint a mi társadalmi életünkben a kerékkötő, az állandósító szer: az összetartó erő. A hány család, a hány ember van városunkban, annyi a kaszt. Bizony nehéz dolog lenne megállapítani az egy kalap alá vonható társaságokat, hogy valamelyik oda sorozott ne tiltakoznék ellene. Hja, nekem ennyi meg ennyi az évi jövedelemem, mondja az egyik, csak nem ülhetek egy asztalnál egy jött-ment tintahal mellett. Én meg ennyi meg ennyi iskolát végeztem, utaztam, olvastam, tanultam sokat, egy szóval művelt vagyok, csak nem ereszkedhetem le olyan társaságba, a hol a börnek, vagy a fokhagymának a szaga kierzik.

És így tovább. Legtöbben vannak azonban, kik magukat perfekt gentleman-eknek tartva, nagy grandezzával azt akarják, hogy nekik mindenki kiterjen. Különösen üres fejű ifjoncok, a jó szerencse folytán uborka-fára kapott gigerlik, fecsegő szájhősök és divat-majmok azt hiszik, hogy az ő feszítésük, makaes ostobaságuk imponál valakinek és hogy hozzátartozik a galleriához a gorombáskodás. Pedig hát nagyon csalatkoznak. BALEKÉK előtt lehet imponálni ily csikós virtuskodással, de komoly gondolkodású ember szájalmas mosolylyal

fogadja ezeknek a tehetetlen óriásoknak ficánkolását.

Persze, az csakis egy olyan különféle divatok szerint sorakozó quodlibetszerű társadalomban lehet, mint nálunk is van, hogy efféle klakkos, frakkos és lakkos ficsurok modern areopággá összeverődve, feltolhassák magukat szereplő egyéniségekké; mert hát ők különbek, mint bárki, és itélnek elevenek és holtak felett. Jaj aztán azoknak, a kik nem térnek ki előlük, vagy prepotens felsőbbiséget el nem ismerik. Ez a léhűtő klikk aztán örökös botrányokban, inzultusokban, párosviaskodásokban utazik.

Az a fő, hogy beszéltesse magukról, hogy felkapottak legyenek női körökben, a hol ilyen modern leventék, becsület-lovagok (?) bizony nagy kegyeltségnek, kitüntetésnek örvendenek. Itt van aztán a nagy baj, a mit ha elkezdünk analizálni, rájövünk arra a végkövetkeztetésre, hogy társadalmunkba új, egészséges szellemet, éltető erőt csakis nők, a női körök vállvetett működése képes behozni.

Itt van aztán a nagy bökkenő, a mi ez idő szerint — abszolúte lehetetlen. Mert azok a hibák, a mikben a férfi osztály leledzik, fokozott mértékben vannak meg nőinkben. Kicsinylése mindennek, a mi nekik nem tetszik; már pedig lép-ten-nyomon sok olyan dolog található, a mi nem talál áltaiános tetszésre, mert hát még nem divat, vagy kimult a divatból. Ha női társaságba kerül egy idegen férfi Pécsseti, azt se tudja hamarjában, hogy mekkora lélekzetet vegyen, nehogy azzal valamelyik osztály illetanába ütköző dolgot míveljen. És mint fentebb mondók, ilyen osztály Pécsseti annyi van, a hány az egyén. Ha balra néz az ember, a jobb oldalon lévő érzi magát sértve a mellőzés miatt, ha meg a jobb oldal felé tekint, akkor a tulsó félen levő esik neki a tiz körmével.

Egy oly nagy város társadalma pedig, mint a mi városunké, valóságos csudákat tehetne az élet kellemessé tétele tekintetében mindenkire

nézve, a ki itt éli le az életpályának nevezett időt. Ha feltalálnia sikerülne valakinek azt a „General-saft“-ot, a mely minden divatot tetszetőssé tud tenni, minden szájzít kielégítene, az valóban megörökítésre tenné méltóvá nevét. De hát ezt még remélni se merjük, mert Pécs még messzi van attól, hogy a szó teljes értelmében város legyen, ez még mindig csak geográfiai fogalom, lakóinak rideg konzervativizmusa és szeparatiztikus törekvései miatt.

Nincs meg a mi lakosságunkban az az ugynevezett „Gemüthlichkeit“, a mi a Bécsben való tartózkodást oly kedvessé teszi az idegenre nézve, nincs meg a magyaros őszinteség, természetesség, hanem a németek affektálása járja. Bizony legkevésbé tuloz az, a ki kimeri mondani, hogy Pécsset az élet unalmas, kellemetlenségekkel van garnirozva, a spieszburgeri sajátságosságok még nem olvadtak össze a modern civilizáció követelményeivel; mert a ki tanult, művelt és gazdag egy személyben, az még nagyon messze áll ám a civilizációtól, ha hiányzik belőle a tartalom, a szív, a kedély, mely megfűszerezi az életet mindazok számára, kikkel érintkezik.

Az angolt kielégítheti, ha naphosszant pompásan elunatkozhatik és unalmában senki se háborgatja, az olasz énekel egyet szive választottjának, vagy duettoban, nem vágyik többre, a német kipolitizálja magát a sörös kancsó mellett, a gourmand franciát egy kis látványosság, hangverseny elfoglalja; de a magyar faj más módon praktizálja a szórakozást. Nem is csuda, keletről származtunk, az innét hozott ősi tulajdonságaink, a nyugoti kultura hatása alatt megszelidült alakban nyilvánulnak.

A magyar társaságkedvelő, a minek éltető elemét a kifogástalan, mintaszerű családi élet adja meg. Hogy aztán a már ugyszólván egészen magyarrá lett Pécs városában annyi társadalmi félszesség, hiba van, hogy azt egy lélegzetre elpanaszolni is lehetetlen, annak oka — kimondjuk nyiltan — a családi élet meglazulásában, az

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A nagyharsányi várrom.

(Monda.)

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Elmultak a szép idők. Ugy fáj a lelkem, ha visszatekintek a multnak eseménygazdag idejére. Bár merre fordul az ember, mindenütt egy egy jelét látja a mult nagyságának. Minden hegyesúcsnak, minden romnak megvan a maga története. Az egyiké dicsőséggel, fényvel teljes; a másiké szomorú, fekete. Ott, hol most a jámbor szántóvető ekevasa hasítja a kövér földet, hogy magot vessen belé, hajdan talán a harcparipák dobogtak rajta a riadó hangjára. A hegyorom, melyre most izzadva kúszik fel a turista, büszke várat viselt egykor, melynek tornyából nagy térséget belátott az ör vizsgáló szeme. Az idő megemésztette, az emberek elfelejtették a multat, csak itt-ott elvéve maradt meg a nép ajakán egy egy történet, hogy mégis hire ne veszzen a sok dicsőséges hősnak, ki százakat szabadított meg a haláltól. A névtelen hősök és hősnőket elfelejtette feljegyezni a történet arany lapjaira, azok csak a nép emlékében élnek.

Az öreg nagyharsányi hegy, mely ördögszántotta szikláival uralja a körötte elterülő vidéket s megvetően tekint az alacsony „Göntér“-re, hajdan még büszkébb képet nyújtott. Korona ékesítette fejét s öv szoritotta át derekát. Ha most megnézzük a hegy tetejét, egy régi bástyafalnak maradványait látjuk ott, melynek köveibe a kirándulók hűségesen belevessik neveiket. A régieket már benötte a moha s csak alig alig lehet kibetűzni a 100 esztendősi felírást. A

bástyától nyugatra egy sziklába vágott kut látszik. Hatalmas, erős kezek munkája volt mind a kettő. Ugy volt építve e vár, hogy századokig dacoljanak falai az idők viharaival. A századok lassan multak. Mindenik ott hagyta rajta pusztító kezének nyomait egy-egy rést útve a vastag falon. A mit az előd elkezdett, az utód híven folytatta azt. A rés mindig nagyobb és nagyobb lett; majd ledől az egész bástyarész. A nagy, nehéz kőpilléket a vihar lehengerítette a völgybe. A gerendákat megemésztette a szű és a szarvasbogár pondrója. A falakra festett vitézi jeleneteket lemosta a záporosó. A vasat és rezet megemésztette a rozsda, s most már csak az az egy bástya maradt meg a többi közül. De még ennek sem kegyelmez az idő. Ezt is egyre dűngeti hatalmas karjaival s majd ez is elpusztul, eltűnik a föld színéről s 100 esztendő múlva már csak az öregek mesélnek valamit róla unokáknak.

Hát erről a régi várról akarok most elmondani egy történetet. Tegyetek le a munkát, pihenjen most kezetek. Üzzétek ki agyatokból a pénzkereső gondolatokat. Zárjátok el a jövedőnek mindent magába nyelő gyomrát. Forduljatok a mult felé. Figyeljétek.

* * *

Az 1496. esztendő május havának egy verőfényes délutánján fegyveres csapat kanyarog fel a hegy oldalába vágott csiga uton „Harsány“ várába. A hány ember, annyi féle ruha és fegyverzet. Keresve sem lehetne összeválogatni külön csapatot. Az egyik lóháton, a másik gyalog. Az egyik páncélba öltözve, a másiknak testéről meg alig fityeg le valami rongy. Még a vezéren is meglátszik, hogy pompás fegyverzetének minden darabját máshol kovácsolták. Abban azonban megegyeznek mindannyian hogy a munkás, becsületes életnek egytől-egyig halálos ellensége. Ez Ömbölynek. Harsány jelenlegi urának csapata. Retre-

gett volt Ömböly neve messze földeken. Öreg és ifju egyaránt remegett nevének hallatára. Mindenki tudott valami rémes, vérengző történetet kapcsolatba hozni Ömböly nevével.

Ha a békésen utazó kereskedőket galád módon orvul megtámadva, kirabolták, meggyilkolták, akkor mindenki tudta, hogy itt ismét Ömböly lelkét terheli a véres tett.

A körül fekvő falvak lakosai is a rablóktól való félelmökben azok szolgálatába állottak. Ezek járták be a messze vidéket s szimatolták ki, ha egy-egy gazdagabb városi polgár, vagy drágaságokkal megrakott kereskedő karaván utja vitt el a vár alatt. Ilyenkor azutau az éj sötétjében a völgybe szállt alá a rablócsapat s jaj volt a békés utazónak. A kegyetlenségben nem ismertek határt. Legyilkoltak mindenkit, kit a balsors kezeik közé sodort. Nyílt, egyenes harcba soha sem mertek bocsátkozni.

Egy egy jól sikerült rabló merénylet után lehallatszott a vig élet zaja Harsány várából. Folyt a bor, hangzott a trágár dal éjjel-nappal szakadatlanul, telemarokkal szórták a pénzt, míg csak ki nem fogytak a gazul szerzett zsákmányból.

A szomszédos földesurak nem egyszer kísérelték meg kipusztítani a rablókat, de kísérletök, mindannyiszor hajótörést szenvedtek. Ha Ömböly behette magát sziklavarába, nem volt az a hatalom, mely kezére kerithette volna. A vár megvívhatatlan volt. Erős bástyái ellentállottak az ostromnak, s csak nevétték a hiába való erőlködést.

Egy napon a kémekek egyike, János, hírül hozta a várba, hogy a napokban egy gazdag Alkibiadesz nevű görög kereskedő keleti perzsa-szönyegekkel s igazgyönggyel dúsan megrakott karavánjával vonul el a vár alatt, tündér szép leánya Ilona kíséretében. Ömböly rögtön kiadta a rendeletet, hogy vége legyen

erkölcsök hanyatlásában keresendő. Mert ha mindenkinek odahaza a kedves, boldog, zavartalan családi élete megvolna, az ilyen családok érintkezéséből csak ama jótékony hatású társadalmi élet fejlődhetne ki, a mi mindenestre a legkívánatosabb volna.

Ugyan tessék csak egy kissé gondolkodni.

* **A deficit réme.** Az államháztartás legjelentékenyebb bevételi forrásai az utóbbi időben egyre növekedő apadást tüntetnek fel. Az államkincstár másfelől rohamosan emelkedő szükségletekkel áll szemben s azok az új intézmények, melyek nemrég léptek életbe a legközelebb életbe fognak lépni, oly összegeket igényelnek, melyekre azok tervezésénél és törvényhozási megalkotásánál a kormány nem volt elkészülve, vagy nem merete a szükséglet igazi mértékét bevallani. Ezeket azonban a jövő évi költségvetésben már a valóságot legalább megközelítő összegben kell előirányozni s ezekre a kiadásokra, hozzászámítván azokhoz a többi szükségletekben beállott költségzaporodást, nincs meg többé a fedezet. A pénzügyminisztériumban a legnagyobb aggodalommal tekintenek a jövő évi költségvetés összeállítására, mely, ha azt reális alapon akarják előirányozni, megdöbbentő deficitet fog feltüntetni. Mindenesetre épületes dolog lesz, ha az ősszel egybeülő parlament nemcsak egy tekintélyt nélkülöző kormányt, hanem egyúttal vagy egy irreális, vagy tetemes deficittel leszárdó költségvetési előirányzatot fog látni a mai korrumpált kormányrendszer nagyobb dicsőségére maga előtt.

Előfizetésre való felhívás

a

„PÉCSI FIGYELŐ“

XXIII. évfolyamának harmadik negyedére.

Hazafias buzgalommal és áldozatkészséggel fentartva az immár háromnegyed év óta napilappá lett „Pécsi Figyelő“-t, lankadatlan kitartással sikerült nemcsak a „Pécsi Figyelő“ régi, törzs-közönségét kielégíteni, de új híveket is toborzani ama zászló alá, melyet a Dunántul egyedül csak a „Pécsi Figyelő“ lobogtat, melyre hazánk függetlensége van telírva.

Kedvelik, szeretik lapunkat az ellen-táborban is, mert az igazi közvélemény hű kifejezője. Bennünket nem feszélyez a hatalom parancsszava, a „Pécsi Figyelő“ miként kezdetben, úgy most is meg meri mondani az igazat. ezért sikra száll

a dinom-dánomnak, minden ember fegyverben álljon, mert pompás szákmány van kilátásban.

Es csakugyan a harmadik napon estefelé, mikor a leáldozó nap utolsó bucsutekintetét vetette a vár részfedelű tornyaira, egy 25—30 tagból álló karaván haladt lassu menetben a völgyi úton. A fegyveres kíséret gondtalanul, nevetgélve ült a lovon.

Maga a karaván feje, Alkibiadesz is gondolatokba merülve bámulta a táj szépségét. Ilona pedig talán szép hazájára gondolt, hol örökké mosolyogva borul a földre az ég kék boltozata. A karaván vezető lova csengetyűje is egyhanguan, szabályos időközben hangzott. A lovak elfáradva az egész napi menéstől, lassan, vontatva lépkedtek, vágyó szemekkel nézték az út mellett elterülő mező buja fűvét.

A hegy lábát takaró erdőbe érve éjszakai tanyára szállt az utazó csapat. Az emberek a fák alá heveredve bámulták a tisztá felhőtlen égné kékjét. A nyugodni készülő természet fenséges csendjét csak a sátorkarók leverésének zaja zavarta meg, vagy egy-egy paripa nyertett bele a hangtalan levegőbe. Alkibiadesz sátra előtt ott függött a szolgafára akasztott bogrács, melyből a juh tokány párolgó illata szállott föl. Ilonka ábrándozva feküdt egy órási tölgynek lombjai alatt s talán az otthon maradt kedvesre gondolt, azért derítette fel szabályosan szép arcát egy-egy futó mosoly.

A csendes vad ordítást zavarta meg, mintha a pokol szörnyei tépték volna szét láncsaikat. Egyszerre megelevenedett minden bokor, minden fatörzs, honnan Ömböly vad banditái rohantak elő, vérben forgó szemekkel forgatva fejük fölött iszonyu pallosaikat. A meglepett karaván egy percig tétlenül, bámulva nézte a gyorsan közeledő marcona alakokat, majd fegyverre kapva rohantak feljök. De már későn. A gyöngye kard nem bírta ellentálni a nehéz pallosnak. A vitézek egymásután hullottak el a rablók iszonyu csapásai alatt. Alkibiadesz látva vesztét, a dulakodás

mindenható: valamint ostromozni fogja minden időben a bűnt, a visszaéléseket és a korrupciót.

Akár helyi, akár megyebeli, akár országos fontosságú hírek tekintetében olvasóink leghamarább a „Pécsi Figyelő“ útján jutottak leggyorsabb értesülésre. Országgyűlési tudósításainkkal, táviratainkkal pedig megelőzzük a fővárosi lapokat is.

Közleményeink naponként váltakozva mindig a lehető legerdekesebbek és közérdekűek. Tárca-rovatunk irodalmi színvonalon áll és szórakoztató, néha oktató tanító ismeretterjesztő közleményeket nyújt az olvasónak. Tekintve a gyorsaságot, mely lapunk megjelenésében áll, hogy még az esti órákban olvashatja a közönség, a mi más lapokban csak másnap olvasható, tekintve, hogy nem a papíros-konkurrenciára alapítottuk és tartjuk fen lapunkat: minden elfogulatlan olvasója lapunknak kell hogy elismerje, hogy a „Pécsi Figyelő“ a leggazdagabb és legváltozatosabb tartalmu vidéki napilap.

Most tehát a harmadik évfolyam küszöbén bizalommal fordulunk előfizetőinkhez és midőn a további támogatásra felkérjük, el nem mulaszthatjuk rámutatni, hogy betartottuk egy utolsó betűig mindazt, a mit múlt évi december 16-án kiadott programunkban ígértünk.

A „Pécsi Figyelő“ a jövőben is szilárdan kitart folyton hangoztatott elvei mellett; a „Pécsi Figyelő“ megőrzi függetlenségét minden irányban és soha sem fogja elveszíteni szemé elől a magaslatos célt, mely a független Magyarország teljes kiépítését célozza.

Lapunk beosztása marad a régi; hirrovatunknak még tartalmasabbá tételéről is gondoskodtunk az által, hogy szaporítottuk vidéki tudósítóink számát. E szerint a „Pécsi Figyelő“, mely oly sok jó és rossz sorsban önzetlenül szolgálta a hazai ügyet, mely mindenkor tárgyilagosan foglalkozott szűkebb hazánk: megyénk és városunk ügyeivel, azon a helyen, azon a téren, hol áll, missziót teljesít, mely abban áll, hogy ne engedje elveszni a hazai függetlenségének eszméjét.

Tisztelettel kérjük a közönséget, előfizetéseiknek idejekorán való megújítására, nehogy a lap szétküldése tekintetében zavarok támadjanak; valamint az ujonnan belépni szándékozókat is, hogy kellő időben tegyék meg előfizetéseiket, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt tájékozva lehessünk.

A „Pécsi Figyelő“ előfizetési ára a régi:

hevében leányát magával ragadva az erdő sűrűjébe iramlott. Ömböly szemét nem kerülte el Alkibiadesz futása s utánok eredve a fegyvertelen atyát remegő leányával hatalmába kerítette.

A rablók dús zsákmánnyal vonultak fel a várba. Ismét elkezdődött a véget érni nem akaró tivornya. Ömböly azonban mintha ott hagyta volna a rablás színhelyén örömet, vidámságát, mogorván, szótlanul járt dorbézoló társai között.

Alkibiadeszt sötét, életet emésztő börtönbe zárták. Mig Ilonka a vezér lakosztályának egyik részében lakott.

A vad, marcona rabló reszketett a kéjtől, ha Ilonka ölelésére gondolt, s naponként ostromolta szerelmi ajánlatával a tehetetlen gyöngye leányt. Eleinte szép szóval, fényes ígéretekkel akarta megnyerni szívét, de mikor Ilona undorodva taszította el magát a rabló véres kezét, kényszereszközököz folya-modott. Naponként levezette Alkibiadesz sötét börtönébe, s a leánynak hallani kellett atyja fájdalom kiáltásait, látni kellett, mint fogy annak életeréje percről-percre. Majd isszonyuan kiroztatni kezdte leánya jelenlétében folyton azt hangoztatva, hogy Ilonának csak egy szavába, egy mosolyába kerülne, hogy atyja a szenvedésektől mentve legyen. De Alkibiadesz még a kínzó asztalon is buzdította leányát az állhatatosságra, Ilona hajthatatlan maradt.

E visszautasítás és sikertelenség még jobban felbőszítette Ömbölyt. Egyik éjjel, midőn a sok bor élvezete felizgatta amugy is érzéki vágyait, Ilona szobájába tört, hogy azt hatalmába kerítse. A leány almatlanul virrasztott fekhelyén, s könnyűvel aztatta párnáját... A mint a felizgatott rablót berohanni látta, éles sikolylyal ugrott fel fekhelyéről s menekülni igyekezett. Ömböly teremről teremre szaladt utána, mint mikor a szelid galambot üldözi a vérszomjas ölyv. A fegyverteremben utólérte Ilonát s égő, szenvedélyittas csókot nyomott annak szüzi

napilapunk évfolyamára **2 forint 50 krajár**, heti lapunk csak **75 krajár**.

Hazafias tisztelettel

a
„Pécsi Figyelő“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hirek.

Pécs, 1895. június hó 21.

— **(Uj egyetemi magán tanár.)** Kasza József dr. a pécsi jogakadémia tanára, szerdán a kolozsvári egyetemen az egyetemi magántanári vizsgát sikerrel kiállotta.

— **(Kirándulás.)** A pécsi kath. legényegylet ifjusága vasárnap, f. hó 23-án gyalog-kirándulást rendez Abaligetre, melyen csak egyleti tagok vehetnek részt. Összejövetel az egyleti helyiségben. Indulás reggel 5 órakor.

— **(Elfogott tolvaj.)** Az elmúlt éjjel ismét jó fogást csinált rendőrségünk. Ugyanis Hollósiné — kiskereskedő — házitolvaját, az e téren ismeretes Benáts-familia érdemes lovagját, Benáts Ádámot, ki szökőfélben volt — elfogta. Benáts Ádám kékesdi illetőségű háziszolga hosszabb ideig szolgált Hollósinénál, kit azonban négy nappal ezelőtt 46 forint erejéig meglopott. A pénzt sokáig nem élvezte, mert már hűvösön van.

— **(A szegzárd-bátaszéki vonal) építésére** — mint értesülünk — már megtették az összes előkészületeket, de az építést tényleg megkezdeni egyelőre nem lehet, mert a mezőgazdasági teendők az összes munkáskezeket lefoglalják. Az aratás után azonban rögtön teljes erővel megindul az építés. A vonalat tudvalevőleg folytatni fogják Mohácson át Baranyavárig, hogy itt a Magyar Államvasutak vonalával köthessék össze. E meghosszabbításra vonatkozólag a mérnöki munkálatok szintén teljes folyamatban vannak.

— **(A Makár-utcaiak panasza.)** Napról-napra érkeznek panaszok a Makár utcában lakóktól, hogy az arra járó tehén csorda az utcát oly annyira bepiszkítja, miszerint a kocsiutak s járdák járhatatlannak lesznek, sőt — dacára a szép időknél — ablakot sem nyithatnak a rettenetes ammoniak szagtól, mely a Makár-utca speciális parfümje. Némi orvoslást kérnek az említett utca lakói.

— **(Bitang marha.)** Még f. hó 17-én történt, hogy Kovácsics Antal, helybeli mészárosnak marhája a legelőről megszökött, s azóta nyoma veszett. Ma reggel, tehát f. hó 21-én találták meg a bitang marhát Orfűn, a Mecsekben tul. Csodálatos dolog, hogyan kalandozhatott el oly messzire a nem is arról a vidékről való marha.

— **(Hangverseny Barcs-telepen.)** D. Renardi, a m. kir. operaház volt tagja és Sterneck

ajakára. A leány lelkében felébredt még egyszer a szüziesség szent érzete, s ez megacélozta fáradt izmait. Kitépve magát üldözője kezei közül, a falon függő fegyverekből egy tört kezeibe ragadva, teljes erejéből Ömböly mellébe döfte azt. A hatalmas, erős rabló elterült a terem márványán s piros vére patak gyanánt ömlött sebéből.

A különben galambtermészetű Ilona a vér látára elvesztette józan eszét. Elolthatatlan vágya támadt elrablóiin megboszolni szenvedéseit. A véres tört magasan tartva ördögve rohant ki a dorbézoló, részeg rablók közé s ott, mint a halál angyala, szúrt, ütött, vágott mindenfelé. Majd utat tört magának a megrémült csoporton keresztül, atyja börtönébe szaladt s a gyenge aggot karjaiba kapva, a vár kapujához futott, hol az alvó őrt szíven szúrva, a lebecsült hidon eltűnt a sötétségben.

A félelemtől megbénított rablók magukhoz térve, tanácsosabbnak tartották nem üldözni a szökevénynt. Ilona a völgybe érve, jószívű pásztorok segítségével eljutott beteg, megkínzott atyjával Siklós várába, hol is elbeszélve történetét, a vár ura, a nemes gondolkodású Gara István pártfogásába vette őt.

Gara hadat gyűjtött a rablók ellen s nemsokára hatalmas sereggel jelent meg a harsányi sziklafészek alatt. Mikor megfuvatta az ostromra intő trombitát, a váron fehér zászlót tűztek ki. A rablók megadták magukat. Ömböly halálával, mintha eltávozott volna belőlük a bátorság, elernyedtek izmaik s rettegtek a jövődtől. Gara, néhány kivételével, megkegyelmezett nekik s jobbágyaivá tette őket. A vár is Gara birtokába került, ki az ott talált elorozott kincseket visszaadta igaz gazdájuknak. Ily módon Alkibiadesz is megkapta vagyonát s felgyógyulván, hazájába utazott, de előbb megünnepelte leányának lakodalmát a fiatal Gara Miklóssal, Gara István levente fiával.

Bartha Kálmán.

Zsigmond, zenetanár szombaton, f. é. június hó 22 én a barcstelepi „Olvasó és Társas-Kör“ dísztermében nagy hangversenyt rendeznek. Kezdeté 8¹/₂ órakor. Belépő díj: személyjegy 1 frt.; családjegy 2 frt 50 kr. Műsor: I. rész. 1. sz. Halévy: részlet a „Zsidóné“ operából énekl. D. Renardi. 2. sz. Lubin: „Souverain de Wagner“, zongorán előadja Sterneck tanár. 3. sz. Verdi: románc „Aida“ operából, énekl. D. Renardi. 4. sz. Sterneck: Cello solo, ábránd variációval, előadja Sterneck tanár. II. rész. 5. sz. Sucher: „Liebesglück“, dal, 6. sz. * * magyar dalok énekl. D. Renardi. 7. sz. Dawidoff: „Gyász-induló“, 8. sz. Sterneck: „Spanische Serenade“ zongorán előadja Sterneck tanár. 9. sz. Ponchinelli: románc „Gioconda“ operából, énekl. D. Renardi. 10. sz. * * „Idyll am Rigi“, füttyöli zongorakísérettel Sterneck tanár.

— **(Felhőszakadás.)** Mint szigetvári levelezőnk táviratozza, ott ma délben óriási felhőszakadás volt. A várost keresztül szelő Almás patak kiöntött medréből és piszkos vízzel elárasztotta az utcákat. A hirtelen jött felhőszakadás sok kárt tett az épületekben, kertekben és vetésekben.

— **(Sertés-orbánc Baranyában.)** Mint illetékes helyről értesülünk, Baranyavármegyében iszonyu pusztításokat idéz elő a sertések között a „sertés orbánc“. Különösen Bozsok, Sepse, Téseny, Rád, Szabar, Kassa, N.-Budmér, Birján, Szerdahely, N. Bicsérd és Egerágh azok a községek, hol a betegség a legnagyobb mértékben grasszál.

— **(Kékszinű levelező lapok.)** Az orvosok használatára kékszinű portómentes levelező lapokat adott ki a kereskedelemügyi miniszter. Ezek az újfajta lapokon jelentik be a doktorok az orvosi gyakorlatuk közben előforduló ragályos betegségek keletkezését és meggyógyulását. A levelező lapokat a gyógyszerárakból szerezhetik be az orvosok.

— **(Gazdasági tudósítás.)** Hirdőri írják június 18-iki kelettel: A gabonaneműek közül a gyöngök a kedvező időjárás tolytán nagyon gyarapodtak, a tavaszi árpában helyenként apró csiga pusztit. Kerti vetemények általán kifogástalanok, ta karmányrépa rohamosan nő, a mesterséges takarmány úgy a réti fű is kiválólag jó. Gyümölcs általán kevése, de helyenkint a jól kezelt fákon jó közép termés lesz. A buza szép erőteljes, már elvirágozott, a zab és rozs szintén jól fejlődtek, de némely helyen ritka. A burgonya betöltve, a tengeri bekapálva áll.

— **(A nyár kezdete.)** Tegnap volt az utolsó tavaszi nap, t. i. csillagászati számítás szerint, mert ami a nyarat illeti, az már ma is itt van a napközben jelentékeny hőség által érezteti magát, mely innen-onnan kiállhatatlanná kezd válni, kivált arra nézve, akinek sok a pénze és módjában áll a közelgő forróságot a havasokban az ujságokból venni csak tudomásul. Csillagászatilag úgy áll a dolog, hogy a nyár jun. 21-én reggel 6 órakor kezdődik. Ez az időpont t. i. amikor a nap a láthatáron a legmagasabb ivállást eléri. Aznap a rákövetkező két nap nem is mozdul ki a legmagasabb ivből észrevehetőleg; ez az u. n. solstium, vagyis a nap veszteglése a legmagasabb állásban. A nap ezen állásában éjfélután 4 óra 1 perckor kel és este 8 óra 2 perckor nyugszik. Ez a leghosszabb nap és a legrövidebb éjszaka. A teljes éjjel, az alkony utolsó és a hajnal első derengése közt ilyenkor nem is tart egy egész óra hosszat. Innét túl a napok a föld elhajlása következtében fokozatosan rövidülnek, de a kiszáradt meleg csak azután érvényesül igazán a kánikulában, amelyet az ideu kiválólag forrónak jósolnak. Az időjárás azonban mindéddig zavaros. A láthatáron ködök kóborolnak és felhők leskelődnek. A hirtelen támadó jégesővel és villámcsapással járó zivatarok még mindig fenyegetnek.

— **(Vesztett kutya garázdálkodása.)** Horvátországban Szerémmegye rumai járásának négy községében, június hó 10-én és 11-én vesztett kutya garázdálkodott, s mig agyonverték, hat embert mart meg. A megmartak mind súlyos sebeket szenvedtek, különösen pedig két gyermek. Az egyik egy hat éves fiúcska, a kinek testén nem kevesebb, mint 24 seb van; a másik egy tizenkét éves leány, a kinek állapota azért súlyos, mert a 22 seb közül több az arcán van. A megmartak mind felszállították a budapesti Pasteur-intézetbe.

— **(Sertésvész Magyarországon.)** Több tekintélyes ismerős sertés hizlalótól tudomásunkra jutott, hogy a vész megszüntetésére a Mittelbachféle homeopátiikus sertés cseppeket rendkívüli eredménnyel használták, kapható Budapesten Molnár és Moser-nél koronaherceg-utca 9.

— **(„A szőlő peronospora betegsége“)** címmel a földmívelési miniszter megbízásából Linhardt György, a magyarvári gazdasági akadémia rendes és Mezey Gyula ugyanannak az akadémia-nak rendkívüli tanára értékes munkát bocsátottak közre. A könyv behatóan foglalkozik a peronospora

országos csapásával. Részletesen írja le a szőlőnek ezt a betegségét, melyet az 1891-ben észleltek először Magyarországon. Észel az országos csapással szemben elérkezett az ideje az országos védekezésnek s a most közrebocsátott munkának az a célja, hogy a gazdákat tájékozza a betegség felismerésében, megmutassa a védekezés módjait. A minisztérium a kiadványt ingyen osztja szét a szőlőgazdák között.

— **(A „halló“ ember.)** Egy atyafi nagy-lélekszakadva fut be a városházára.

— Hol van a „halló“ ember lakása, kérdező. A rendőrök ámulnak, bámulnak.

— „Halló“ ember? hát az micsoda csoda.

Az atyafi észre véve az általános elálmélkodást, így magyarázza ki magát.

— Tudják, kérem, a telefonba azt szokta bekiáltani az ember, hogy „halló!“ — az az ember pedig, akinek én a lakását keresem, a telefonokat szokta reperálni. A nevét nem tudom, hát azt gondoltam, ha a halló embert keresem, ugyis mindjárt a telefon reperálóra gondolnak a rendőr urak.

— **(A legjobb fogpor.)** A Természettudományi Közlönyben olvassuk a következőket: „A legegyszerűbb és legegészségesebb fogtisztítópórá az alkohol. Kétszer háromszor annyi vízzel keverve használjuk a száj öblögetésére. Az alkohol dezinficiál és amellet még kitűnő gargalizáló szer mindennemű torokgyulladás és efféle bajok ellen. Az alkohol mellett használunk lágy és finom fogkefét a fogak mechanikai tisztítására. Ha valaki azonban épenséggel fogporhoz ragaszkodik, használhat Calcium carbonatum praecipitatum-ot néhány csepp mentaolajjal szagosítva.“

— **(Választók figyelmébe.)** Az 1896. évre szóló választói névjegyzékének hivatalbóli összeállítására 1874. XXXIII. t. c. 30 ik §-a alapján kiküldött kiigazító bizottság munkáját befejezvé, a bel-, budai és siklós-szigeti külvárosokról külön szerkesztett s ezen központi választmány által is felülvizsgált névjegyzékek a hivatkozott törvény 43. és 53. § ai, illetőleg az 1876. XVIII. t. c. 2-ik § a szerint f. évi július hó 5 ik napjától ugyane hó 25-ig bezárólag terjedő időközben, a városház iktatói hivatalában, a város hatósága egyik tagjának jelenlétében közszemlére kitétetnek, mely idő alatt azok mindenkor reggeli 8 órától 12 óráig bárki által is betekintheők és ugyanezen napokon délutáni 2 órától 6 óráig lemasolhatók. Együttal a hivatkozott törvény 44. §-a alapján közhírré tétetik az is, hogy az ekként összeállított névjegyzékek ellen netán teendő, a központi választmányhoz címzett s kellő okmányokkal felszerelt irások felszólamlások a fenti kitételi naptól egész július hó 15 ik napjának délutáni 6 óráig bezárólag terjedő időközben nyújtandók be a választók névjegyzékének felülvizsgálata megbízott hatósági tagnál, ki azokat azonnal beiktatni s arról kívánatra elismervényt adni köteles. Ezen határidő alatt beérkezett felszólamlások pedig a választási törvény 53-ik § a szerint f. évi július hó 16 től egész 25-ig bezárólag mindenkor reggeli 8 órától 12 óráig és délutáni 2 órától 6 óráig lesznek ugyan a már fentebb említett helyiségekben betekintheők, mely határidőn belül azokra az, ki a választási törvény 44. §-a szerint felszólalni jogosítva van, minden egyes esetben külön és írásban észrevételeit beadhatja. Később teendő felszólamlások, illetőleg a már beérkezett felszólamlásokra tett észrevételek a törvény értelmében visszautasítottak.

— **(A „Pécsi Munkás Képző-Egyület“)** folyó évi július hó 6-án a Scholz-féle sörcsarnok összes helyiségeiben saját alapja javára egy évi fennállásának emlékére, szavalattal és táncal egybekötött évforduló ünnepélyt rendez. A zenét Korodi Károly zenekara szolgáltatja. Belépő díj: Tagoknak 40 kr. Nemtagoknak előre váltva 50 kr., a pénztárnál 60 kr. Kezdeté pont 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Klencz Alajos vendéglős, Murányi József cukrász és Lauber Mihály (Kossuth utca, Pucher-féle ház) uraknál, az egyleti helyiségben (Papnövelde-utca 26.) és este a pénztárnál. Az ünnepély műsora: 1. Megnyitó beszéd. Tartják: magyarul: Böhrer Engelbert, németül: Schramek Alajos. 2. „Isten dicsősége“ Beethoven-től. Előadja az egyleti dalárda. 3. Kovácsok sztrájkja. Monolog. Előadja Prunauer Ernő. 4. Népfőlkölné. Trétás monolog. Előadja Halaszek Anna k. a. 5. Magyar és német kuplék. Előadják: Kirsteier János és Mauthner Sámuel. 6. „Nem tudom én mi a bajom...“ Thern Károlytól. Előadja az egyleti dalárda. 7. Magyar és német dalok. Fuvolán előadják: Gaál József és Negele István. 8. Cox és Box. Francia vígjáték egy felvonásban, Morton Maddison Jánostól. Személyek: Box János, nyomdász Novák K. Cox Jakab, kalapos Decsy A. Bouncer asszony Flam I. k. a. 9. Szózat. Főrfikar. Előadja az egyleti dalárda. 10. Stájer négyes, citera kísérettel. 11. A két süket. Duett. 12. Éllőkép. Szünóra alatt itt Pécsen először adatik: „A Polgári Hazaság.“ Ez alkalommal azok a hölgyek, kiknek nevei legtöbbször lesznek az eljegyzési könyvbe bejegyezve, jutalomban részesülnek.

— **(Veszekedő küzségi híró.)** Ha már a község feje — a bíró — is rendellenes dolgokat kö-

vet el, akkor milyenek legyenek alantassai, a polgárok, pedig számtalan faluban vannak ily ásiái állapotok. Élő példáját adta ennek Dani Áron, Kopács község érdemes bírja. Még mult év augusztus hó 19 én történt, hogy Sullós János Kopács községi korcsmájában mulatgatott egy jó társaság. Már jó későre járt az idő, így hát a mulatgatók távozni kószultak, nehogy a zárórát túllépjék, mikor Dani Áron bíró lépett az ivószobába két éjjeli ór társaságában, — meglehetősen borközi állapotban. A távozni készülőket leülésre intette, majd nevéket kezdte felírni, de nem igen ment; felszólította hát Varga Jánost, irná ő fel. Irt is Varga mindent, csak azt nem, — a mit a bíró diktált, sőt ellenkezőleg csupa sértő kifejezéseket, mien Dani Áron bíró ur meg is haragudott. „A többiek elmehetnek, csak Varga maradjon itt!“ kiáltotta a feldühödött bíró, majd Vargát asidni kezdte, ez azonban nem sokáig tűrte a méltatlanságot, arcul ütötte Dani Áron urat. Civakodtak tovább is, de már csak az utcán — a korcsmáros kidobta őket — végre Varga János kapujához értek, s itt a bíró Vargát úgy a kapunak lökte, hogy az gazdájával együtt a földre esett. Ez nem volt elég, a brutális bíró Varga János mellére térdelt, s úgy ütötte, hogy az 5—6 napig az ágyat nyomta. A kir. törvényszék Dani Áron bíró hivatalos hatalommal visszaéléseért 8 napi fogházra s 10 frt pénzbüntetésre, Varga Jánost pedig becsületeértéért 1 napi fogházra s 5 frt pénzbüntetésre ítélte. Vádlottak felebbezték.

TÁVIRATOK.

— **A bosszúálló kormány.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „Hadsereg rendeleti lapja“ közli, hogy Hubert székesfehérvári tábornokot, a ki a Szemec-féle ügyben hozott katonai becsületbírósnál elnökölt, állásától fölmentették. Kibúvónak kijelenti a katonai hatóság, hogy a tábornok beteg, mi okból tartósan szabadságoltatik és a létszámon kívül tartják nyilván. Muszkaországban még értenők azt az eljárást, hogy valaki felsőbb rendeletre beteg, de jogállamban ilyesmi abszurdum.

— **Az idők jele.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az ákosfalvi kerületben ma Légrády Károlyt, a „Pesti Hírlap“ névleges főszerkesztőjét, egyhangulag képviselővé választották.

— **Felhőszakadás a fővárosban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap az éjjeli órákban óriási felhőszakadás vonult el a főváros fölött. Igen sok kárt tett, különösen az üvegeseknek szerzett sok munkát. A budai részeken a villám több helyen lecsapott.

— **A francia-orosz szövetség bevégett tény.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Páris összes politikai köreit bejárta a hír, hogy az orosz-francia szerződést már határozott alakba öntötték és hogy két héten belül hivatalos nyilatkozat is fog ez iránt tétetni.

Művészet, irodalom.

— **Az 1848—49-iki Magyar Szabadságharc Története.** II-ik kötet. Irta Graca György, Kiadja (Lampel R.) Wodianer F. és Fia könyvkereskedő cég. A nagy füzetes vállalatból, a melyről lapunkban többször volt már szó, most jelent meg a 2-ik kötet. A kiváló munkának es a része is megérdemli a legteljesebb elismerésünket. A most megjelent kötet az első népképviselői országgyűlés megnyitásától Kolozsvár elesteig terjed. A szerb csatár harcái, Fehértemplom hősiess védelme, Lamberg és Latour megületése, István nádor balatoni útja, Jellasics futása az agyagfalvi székely nemzeti gyűlés, az oláh vérengzések stb., mind igen élénk és szerföltött érdekes részletei a munkának. A mű értékét nagyban növeli a tömördek illusztráció, nem kevesebb, mint 190 kép van benne s a legtöbb olyan, mely eddig még sehol sem jelent meg. Különösen szép a két műméléklet, az egyik „Az oszrai fegyverletétel“, a másik „A tömösi szoros védelme.“ Ezenkívül a kötethez még két egykoru irat is van csatolva az eredetiek hű másolatában. Az egyik a horvát hadsereg lefegyverzéséről szóló kiáltvány, a másik pedig az 1849-iki radikál- (köz-társasági) párt programja. Ez utóbbit főképp a számos aláírás teszi szerföltött becsessé. A munka külső kiállítás is rendkívül díszes. A diszkötésű kötet ára 7 frt. Megrendelhető (Lampel R.) Wodianer F. és Fiai cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Budapest, Andrássy ut 21. sz. a. — E helyütt említtük meg, hogy a munka eredetileg két kötetre volt tervezve, de különösen az illusztrációk elhelyezése

szükségessé tette egy harmadik kötet kiadását. A 3-ik befejező kötet az év végén fog megjelenni. Főlemeljük egyúttal, hogy a kiadóhivatal a művet 1 forintos havi részletekre is szállítja.

Bűnügyi tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

Június hó 24.

1978. Gróf Simon és Bura Antalnó ellen csalárd bukás miatt.

Június hó 26.

3989. Révész József ellen hamis eskü miatt.
4728. Tóth András ellen gyilkosság miatt.

Június hó 28.

2379. Frankl Vilmos ellen csalárd bukás miatt.
3355. Schvol György és Stang Ádám ellen, vallás elleni vétség miatt.

Videki hátralekosainkat tisztelettel kérjük sziveskedjenek hátralekaikat mielőbb beküldeni.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

TAIZS JÓZSEF
kiadó

Felelős szerkesztő
PLEININGER FERENC.

Hirdetések.

Középiskolai 4—5 osztályt végzett fiatal ember

gyakornokul

felvétetik Valentin Károly fia könyv és zeneműkereskedésben Pécsen.

A „Pilseni polgári sörgyár” pécsi raktára.

Alulírott tisztelettel értesíti a n. t. közönséget, hogy

a Pilseni sör-raktár helyiségeit és csemege üzletét

építkezés következtében, a király-utcai Bazar-épület udvari helyiségébe helyezte át, a hol a polgári sörgyárból való pilseni sör — mint eddig — ezentul is kimérve és palackokban kifogástalan minőségben a n. t. sörfogyasztó közönségnek rendelkezésére áll. — A palacksör helyben a házhoz szállítatik s vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Teljesen tisztelettel

NICK A. K.

csemege kereskedő, a pilseni polgári sörgyár képviselője Pécsen, király-utca, Bazar-épület udvarában.

KOTZÓ PÁL

gépészmérnök, Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt.

Ajánl 2 $\frac{1}{2}$, 3, 3 $\frac{1}{2}$ és 4 lóerejű szöges cséplőkészleteket, továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű sines gözcséplőkészleteket, hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választó-hengerrel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti (SZALMAFÜTŐ GÖZMOZGONYOKAT)

Továbbá R. CARRET & SONS [főfő]lumláthatlan 40% tüzelőanyag megtakarító legjobbnak elismert brandtfordi amerikai kéveköto COMPOUND GÖZMOZGONYOKAT, legjobbnak elismert brandtfordi amerikai kéveköto 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúdral. Sorvető- és szorvető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket. Kedvező feltételek. Jutányos árak!

Videki ügynökök kerestetnek.

Legjobb szer poloskák, balhák, házi bogarak, moly, a házi állatokon lévő élősködők ellen stb. stb

Zacherlin

Kitünő hatásu. Ugy ői — mint semmi más

szer mindennemű férget és ennél fogva az egész világon híres és keresett. Ismertető jelei: 1) az elzárt üveg, 2) a „Zacherl” név.

Kapható Pécsen:

Grünhuth és Hirschler főraktár
Alt és Böhm
Berecz Károly
Buriits Mátyás
Deutsch Lipót.
Dobszay Antal
Eizer János
Gyimóthy Gyula
Hampl Ede
Herdlein Lajos
Hollósy Adolf
Klobucsár Mihály
Köszl János
Leichtner Mór
Lang Herman fia
Lehner János
Markus S.
Mautner Mór
Molnár János
Mitzay Mór
Póth Vilmos
Präger János
Prandl Gyula
Rech Vilmos özv.
Reinfeld A.
ifj. Rézbányai János
Schweitzer Keresztély
Simon János
Sipőcz István gyógyszer.

Sperl Vilmos
Spitzer Jakab
Spitzer Sándor fia
Wallerstein R. utóda
Weber Ferencz
Wertheimer Ch.
Zsivánovits Károly

Pécs-Bányatelep:

Victualien Mag. der D.G.H.
Gebhardt István

Bar.-Szabolcs:

Pollák Gábor

Bonyhád:

Ermel Adolf
Traiber A. V.

Dombóvár:

Pauncz Adolf
Schneckenberger Rob.
Spitzer Imre
Spitzer József

Szigetvár:

Fried Dávid
Osesodál Gusztáv
Szalay József

Bar.-Szt. Lőrincz:

Gebauer Tivadar

Villányon:

Gyimóthy Jákó.

Vörösmart:

Thury Dénes gyógyszer.